

W związku z ewaluacją naszego produktu – **CCR Beton Drogowy Kruszbet** - w 2018 r. firma Kruszbet S.A. przy udziale Politechniki Białostockiej rozpoczęła program badawczy dotyczący badań poziomu hałasu, właściwości przeciwpoślizgowych oraz równości podłużnej nawierzchni wykonanej w technologii CCR Beton Drogowy Kruszbet. Na podstawie regularnych badań i analizy powyższych parametrów zostanie wykonana ocena stanu technicznego nawierzchni w okresie jej użytkowania.

Właściwości przeciwpoślizgowe

Przedmiotem badań były nawierzchnie odcinków dróg gminnych wykonanych w technologii CCR Beton Drogowy Kruszbet, zlokalizowane w miejscowości Burdeniszki i Osowa na terenie gminy Suwałki. Odcinek w Burdeniszkach został wybudowany w lipcu 2017r., natomiast w miejscowości Osowa w sierpniu 2018r. Różnice pomiędzy nimi związane z technologią wykonania nawierzchni wynikają ze sposobu ich tekstuowania. W przypadku odcinka w Burdeniszkach teksturę otrzymano zacierając na gładko górną powierzchnię nawierzchni, a na odcinku w miejscowości Osowa poprzez ciągnięcie tkaniny jutowej po świeżo zagęszczonej mieszance betonowej.

Zakres badań obejmował ocenę zmian właściwości przeciwpoślizgowych na podstawie pomiarów:

- współczynnika tarcia PTV (Pendulum Tester Value) przy wykorzystaniu wahadła angielskiego, wykonanych w przekrojach pomiarowych rozmieszczonych co 100 m w śladzie pasa ruchu (PN-EN 13036-4);
- parametru MTD (Mean Texture Depth) metodą objętościową w przekrojach pomiarowych rozmieszczonych co 100 m w śladzie pasa ruchu (PN-EN 13036-1).

W poniższej tabeli zestawiono uzyskane średnie wyniki pomiarów współczynnika tarcia PTV i parametru MPD otrzymanych w punktach pomiarowych na poszczególnych odcinkach dróg.

Wartości	Odcinek w Burdeniszkach		Odcinek Osowa	
	PTV [-]	MTD [mm]	PTV [-]	MTD [mm]
Średnia	55,8	0,20	65,6	0,34

Wprowadzenie dodatkowego tekstuowania nawierzchni pozwoliło na uzyskanie podłużnych nierówności na powierzchni, co przyczyniło się do zróżnicowania jej mikro- i makrotekstury, polepszając tym samym jej właściwości przeciwpoślizgowe.

Poziom hałas

Celem pracy była ocena hałaśliwości nawierzchni betonowych i porównanie z hałaśliwością nawierzchni asfaltowej na drogach o znaczeniu lokalnym poprzez wykonanie badań maksymalnego poziomu dźwięku metodą kontrolowanego przejazdu (CPB – Controlled Pass-By method).

Przedmiotem badań były następujące przekroje badawcze :

- Osowa – nawierzchnia betonowa CCR Beton Drogowy Kruszbet, droga gminna (wykonanie 2018r.)
- Burdeniszki - nawierzchnia betonowa CCR Beton Drogowy Kruszbet, droga gminna (wykonanie 2017r.)
- Krasnopol – nawierzchnia z mieszanki mineralno-asfaltowej, droga gminna (wykonanie 2016/2017r.)

W pomiarze maksymalnego poziomu dźwięku wykorzystano 6 zróżnicowanych pojazdów. Każdy z pojazdów wykonał po 7 przejazdów z prędkością od 40 do 80 km/h (ze skokiem w przybliżeniu co 10 km/h).

Zestawienie wyników pomiaru hałasu przedstawia poniższa tabela :

V [km/h]	Maksymalny poziom dźwięku L_{Amax} [dB]			ΔL_{Amax}	ΔL_{Amax}
	Beton asfaltowy - KRASNOPOL	CCR Beton Drogowy Kruszbet - OSOWA	CCR Beton Drogowy Kruszbet - BURDENISZKI	Beton asfaltowy – Beton cementowy - OSOWA	Beton asfaltowy – Beton cementowy - BURDENISZKI
40	65,4	63,7	62,4	1,7	3,0
50	67,9	67,1	65,9	0,8	2,0
60	70,0	69,8	68,7	0,2	1,3
70	71,8	72,1	71,2	-0,3	0,6
80	73,3	74,1	73,3	-0,8	0,0

Na podstawie powyższych wyników można stwierdzić, iż w zakresie prędkości do 60 km/h wykonane nawierzchnie betonowe CCR Beton Drogowy Kruszbet charakteryzują się niższą hałaśliwością niż standardowa nawierzchnia asfaltowa. Przy większych prędkościach poziomy hałas są porównywalne z uzyskanymi na nawierzchni asfaltowej.

Nieco wyższe poziomy hałas na nawierzchni CCR Beton Drogowy Kruszbet – w m. Osowa w porównaniu z nawierzchnią CCR Beton Drogowy Kruszbet – w m. Burdeniszki prawdopodobnie wynikają z bardzo krótkiego okresu jej eksploatacji.

Równość podłużna

W październiku 2018r. na odcinku drogi gminnej w m. Osowa, wykonanej w technologii CCR Beton Drogowy Kruszbet wykonano pomiar równości podłużnej przy pomocy profilografu laserowego RSP.

W wyniku pomiaru uzyskano następujące wyniki :

Badany odcinek	Wynik badania równości podłużnej IRI
Osowa - nawierzchnia CCR Beton Drogowy Kruszbet	Średnia, E [IRI]= 2,52 mm/m Odchylenie standardowe D=0,61 Liczebność wyników n=26

Uzyskane wyniki w odniesieniu do wymagań :

Uzyskane wyniki w odniesieniu do wymagań rozporządzenia z 2.03.1999 r. Dz.U.nr43 poz. 430			
Wymagania	Zakres $\leq 2,8$ IRI (min. 50% wyników)	Zakres $\leq 3,9$ IRI (min. 80% wyników)	Zakres $\leq 4,9$ IRI (100% wyników)
Wynik IRI – Osowa, nawierzchnia CCR Beton Drogowy Kruszbet	77%	96%	100%

Odnosząc się do wymagań z rozporządzenia z 2.03.1999 Dz.U.nr 43 poz.430, powyższe wyniki potwierdzają wykonanie nawierzchni zgodnie z powyższymi wymaganiami.

Dodatkowo uwzględniając wymagania GDDKiA zawarte w wytycznych „Diagnostyka stanu nawierzchni i jej elementów” wykonana przez nas nawierzchnia CCR Beton Drogowy Kruszbet spełnia wymagania stawiane drogom klasy G, wg poniższej tabeli.

Uzyskane wyniki w odniesieniu do dok. „Diagnostyka stanu nawierzchni i jej elementów” GDDKiA			
IRI dla dróg klasy G i pozostałych	Wartość pożądana	Wartość ostrzegawcza	Wynik IRI – Osowa, nawierzchnia CCR Beton Drogowy Kruszbet
	≤ 3 mm/m	≤ 5 mm/m	2,52 mm/m

PPMD Kruszbet S.A. chcąc zapewnić jak najwyższy poziom bezpieczeństwa oraz komfort użytkownika na wykonanych przez siebie nawierzchniach będzie kontynuował powyższy program badawczy zgodnie z planem do roku 2020. Stały monitoring i analiza parametrów użytkowych nawierzchni pozwoli na wykonywanie nawierzchni **CCR Beton Drogowy Kruszbet** na najwyższym poziomie.